

## ПЛАН УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ ТА ЙОГО НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ОФОРМЛЕННЯ

КРОЛЕНКО Дмитро Юрійович - студент Харківського національного університету внутрішніх справ

---

*Стаття визначає поняття проекту, управління проектами та плану управління проектами, його роль, структуру, особливості, складові частини та правове забезпечення його застосування.*

**Ключові слова:** проект, управління проектами, план управління проектами, структура плану, договір, трудовий контракт.

### Постановка проблеми

План управління проектами є одним з найбільш важливих та об'ємних документів, котрі використовуються під час життєвого циклу проекту. Від правильності розробки плану залежить багато факторів, котрі будуть мати суттєвий вплив на розвиток та функціонування об'єкту управління проектом. Саме тому необхідно чітко розуміти структуру та вимоги до цього документу.

### Дослідженість проблем управління проектами

Дослідженням необхідності та вдосконалення плану управління проектом займається більшість провідних міжнародних «шкіл» управління проектами, у тому числі Інститут Управління Проектами (РМІ), Японська асоціація управління проектами, Британська палата комерції та низка інших структур та вчених, зокрема, І.А. Райнін (управління розвитком регіону), О.М. Бандурка (управління в правоохоронних органах), О.О. Бандурка (управління в податковій сфері), С.В. Симов'ян (управління в банківській сфері), О.В. Носова, С.М. Попова (управління в сфері економіки).

### Постановка завдання

Метою статті є розгляд плану управління проектами та його нормативно-правового оформлення.

### Виклад основного матеріалу

На думку американського інституту РМІ (Project Management Institute, Філадельфія, США), одного з найвпливовіших та найвідоміших інститутів у сфері управління проектами, «проект» – це тимчасове підприємство, визначене для створення унікальних продуктів, послуг або результатів. Тимчасовий характер проекту означає, що у будь-якого проекту є визначені початок та кінець. Завершення проекту настає, коли досягнуті цілі проекту або визнано, що вони не будуть або не можуть бути досягнутими [1].

Японська асоціація управління проектами (РМАJ) ввела більш широке поняття, котре визначає управління проектами як «симбіоз науки та мистецтва застосування в проекті професіональних здібностей задля виробництва продукту проекту, відповідного місії проекту, шляхом організації надійної команди проекту, ефективно комбінуючи технічні та управлінські методи, виробляючи найбільшу користь та демонструючи ефективні результати роботи та виконання задач» [2].

План управління проектами – один з найважливіших документів, що існують у методології управління проектами. Він створюється на початковому етапі розробки проекту та представляє з себе сукупність усіх планів, що використовуються в рамках проекту.

Інститут управління проектами визначає його як документ, що описує, як проект буде виконуватись та як будуть проходити його моніторинг та контроль. Цей план інтегрує та консолідує всі допоміжні та базові плани, котрі були отримані в результаті процесів планування.

Основою цього документу мають виступати наступні складові частини, котрі мають бути розроблені на кожній фазі планування проекту:

- базовий план змісту – затверджена версія опису змісту, ієрархічної структури робіт та її словника, котра може бути змінена тільки за допомогою формальних процедур контролю змін та використовується як основа для порівняння;

- базовий план розкладу – затверджений план із вказаними часовими фазами проекту, ієрархічної структури робіт тощо;

- базовий план вартості – розподілений протягом часу сумарний грошовий потік проекту, що використовується для визначення та моніторингу вартості проекту.

Також мають бути враховані наступні допоміжні плани, котрі створюються та оновлюються протягом життєвого циклу проекту, зокрема:

- план управління змістом – план, котрий визначає, яким чином зміст буде визначатись, розроблюватись, відслідковуватись, контролюватись та перевірятись;

- план управління вимогами – компонент плану управління проектами, що описує засоби аналізу, документування вимог та управління ними;

- план управління розкладом – цей план встановлює критерії та дії з розробки, моніторингу розкладу та управління ним. Може бути деталізованим або задавати лише загальні рамки в залежності від потреб проекту;

- план управління вартістю – описує засоби планування, структурування та контролю вартості проекту. Також у ньому документуються процеси управління вартістю та пов'язані з ними інструменти та методи;

- план управління якістю – компоненту плану управління проектом, котрий описує, яким чином буде забезпечуватись виконання політики організації в області якості та яким чином планується виконати вимоги до якості, котрі встановлені для проекту;

- план удосконалення процесів – визначає кроки з аналізу процесів управління проектом та розробки продукту з ціллю ідентифікації операцій, що підвищують цінність цих процесів;

- план управління людськими ресурсами – представляє інструкцію відносно порядку визначення, набору, управління та вивільнення людських ресурсів проекту;

- план управління комунікаціями – описує, як будуть здійснюватися планування, структурування, моніторинг та контроль комунікацій по проекту. Визначає, яким чином та ким буде розповсюджуватись інформація, та хто буде відповідальним за цей аспект управління;

- план управління ризиками – це документ, котрий визначає яким чином дії з управління ризиками будуть структуруватися та виконуватися, а також включає в себе інформацію з обраної методології ідентифікації ризиків, коло відповідальних осіб, реєстр ризиків, їх категоризацію, ступінь можливого впливу та розроблений бюджет, направлений на боротьбу з ризиками;

- план управління закупівлями – план, котрий включає в себе усю інформацію стосовно закупівель та оновлюється для відображення усіх схвалених запитів на зміни, котрі впливають на управління закупівлями, включаючи вплив на вартість або розклад;

- план управління зацікавленими сторонами – елемент плану управління проектами, котрий визначає стратегії управління, необхідні для результативного залучення зацікавлених сторін[3].

План управління проектом розроблюється на початку існування проекту протягом так званої «фази планування». В нього входять базові плани, котрі по своїй суті є приблизними оцінками вартості, розкладу та змісту, які менеджер проекту прораховує до початку виконання робіт з самого проекту. Допоміжні плани створюються протягом життєвого циклу виконання проекту та регулярно доповнюються та оновлюються у разі внесення змін.

Основою для створення плану управління проектом є сам проект, виконання котрого зумовлене певним документом або усним розпорядженням, що визначають певні до-

мовленості між замовником та виконавцем проекту. В якості так званих «зацікавлених сторін» проекту можуть виступати як фізичні, так і юридичні особи.

У якості такого документу може виступати договір. Чинним законодавством поняття «господарського договору» не визначено, хоча в Господарському кодексі України йому присвячена глава – 20 «Господарські договори»[4]. Зазвичай, термін господарського договору використовується в наступних значеннях:

- як угода(правочин), що породжує права та обов'язки учасників господарських відносин;

- як зобов'язання сторін, що ґрунтується на укладеній ними угоді;

- як правовий документ, у якому фіксується факт угоди та зміст зобов'язань[5].

Зазвичай у договорах у відповідних розділах визначаються права та обов'язки сторін, строки, умови та вартість виконання договору, а також умови для розірвання договору та порядок вирішення спірних питань.

Для виконання певних робіт проекту (або проекту в цілому) фізичною особою, також може бути використаний трудовий контракт.

Відповідно до ст. 21 Кодексу законів про працю України контракт є особливою формою трудового договору, в якому строк його дії, права, обов'язки і відповідальність сторін (у тому числі матеріальна), умови матеріального забезпечення та організації праці працівника, умови розірвання договору можуть встановлюватись угодою сторін. Контракт як особлива форма трудового договору має орієнтуватися на забезпечення умов для прояву ініціативності та самостійності працівника, з урахуванням його індивідуальних здібностей і професійних навичок, підвищення взаємної відповідальності сторін, правову і соціальну захищеність працівника. Відповідно до ст. 24 Кодексу законів про працю України контракт укладається у письмовій формі й підписується роботодавцем та працівником, якого приймають (наймають) на роботу за контрактом[6,7].

У разі виникнення спірних питань, учасники договору(контакту) можуть їх вирішувати в рамках порядку, котрий був визначений підписаним документом, або, в разі від-

#### SUMMARY

*The article defines the term of the project, project management and the project management plan, its role, structure, features, parts and legal security of its application.*

сутності взаєморозуміння, мають звернутися до суду. На рішення суду у разі доведення невиконання сторонами обов'язків, вони можуть бути притягнуті залежно від характеру правопорушення до відповідальності згідно з діючим законодавством України.

Сам план управління проектами, в першу чергу, базується на діючому законодавстві країни, а саме: Господарському, Адміністративному, Цивільному Кодексах та Кодексі законів про працю, оскільки окремого законодавства, котре б регулювало управління проектами як окремий вид господарської діяльності, не існує.

Правила оформлення плану управління проектами, як внутрішнього проектного документу, визначаються кожною компанією або менеджером проекту залежно від потреб та специфіки проекту, що виконується.

#### Література

1. PMI Institute. Руководство к своду знаний по управлению проектами: учебник – Пятое издание. Project Management Institute, Inc., 2013 – 586 с.

2. Руководство по управлению инновационными проектами и программами : т.1/ пер. на рус. Язык под ред. С.Д. Бушуева. – К.: Наук. Світ, 2009. – 173 с.

3. Кроленко Д. Ю. Роль зацікавлених сторін як учасників управління проектами – Наше Право 2015, №4.

4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

5. Несинова С.В., Воронко В.С., Чебикіна Т.С. Господарське право України : навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2012 – 564 с.

6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

7. Грیشнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник — К.: Знання, 2004. — 535 с.